

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра теорії та методики фізичної культури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова

05 вересня 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОБОТИ З БАТЬКАМИ
СТУПІНЬ БАКАЛАВРА

Галузь знань 01 Освіта /Педагогіка

Код та найменування спеціальності 014 Середня освіта

Предметна спеціалізація 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

Освітні програми Фізична культура, спортивно-масова робота та
туризм,

Фізична культура та Захист Вітчизни

Факультет фізичної культури та спорту

Миколаїв – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Психолого-педагогічний супровід роботи з батьками» для студентів ступеня «бакалавр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура), освітніх програм Середня освіта: Фізична культура, спортивно-масова робота та туризм та Середня освіта: Фізична культура та Захист Вітчизни;

Розробник:

Адаменко Оксана Олександрівна, старший викладач кафедри педагогіки та інклюзивної освіти, доктор філософії в галузі освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури

Протокол від «27» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури

_____ (Литвиненко О.М.)

© Адаменко О.О., 2018

©МНУ ім. В.О.Сухомлинського, 2018

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<u>Варіативна</u>	
	спеціалізація 014 Середня освіта (Фізична культура) 014.11 Середня освіта (Фізична культура). Фізична культура, спортивно-масова робота та туризм. Фізична культура та Захист Вітчизни		
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1		Рік підготовки:	
		2	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		VIII	VIII
		Лекції	
		8 год	6 год
		Практичні, семінарські	
		22 год.	12 год
		індивідуальні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	72 год
		Вид контролю:	
		Залік	залік
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента -3,5	Ступінь Бакалавра		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (33,6% / 67,4%).

для заочної форми навчання – 90 год.: 18 год. – аудиторні заняття, 72 год. – самостійна робота (20%/80%).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Психолого-педагогічний супровід роботи з батьками» є: підготовка студентів- майбутніх класних керівників до практичної роботи з сім'ями та дітьми, реалізуючи індивідуальний підхід та враховуючи внутрішню і зовнішню детермінацію, співвідносячи природні та соціальні чинники формування поведінки дитини. Ознайомлення студентів із основними засадами соціальної педагогіки як підґрунтям психолого-педагогічного супроводу роботи класного керівника з батьками.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- Опанувати методологічні принципи та основні напрями психолого-педагогічних досліджень, закономірності та механізми порушень психічних процесів.
- Оволодіння студентами діапазоном знань і вмінь щодо сутності, специфіки, форм, методів роботи з дітьми та сім'ями різних соціальних категорій;
- Професійно-педагогічна підготовка до здійснення психологічного супроводу у закладах шкільної та позашкільної освіти, соціально-педагогічної підтримки сімей різного типу;
- Забезпечити ґрунтовну й всебічну підготовку студентів до організації, здійснення і управління психолого-педагогічним супроводом роботи з батьками учнів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні мати:

загальні компетенції (ЗК):

- Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо(ЗК 1.)
- Здатність працювати в команді та автономно(ЗК 2.)
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності(ЗК 9.)

фахові компетенції (ФК):

- Здатність формувати в учнів предметні компетентності з педагогіки, фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури (ФК 1).
- Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікабельність(ФК 12).

Програмні результати навчання

- Діє соціально відповідально та свідомо; приймає рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміє концепції сталого розвитку людства (ПРН 12).
- Демонструє дотримання етичних норм поведінки, вміє формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками (ПРН 16);
- Виявлена здатність вчитися упродовж життя і вдосконалюватися, з високим рівнем автономності, набутої під час навчання кваліфікації(ПРН 18).

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- методи дослідження психічної діяльності дитини;
- особливості проведення психолого-педагогічного обстеження дитини та її сім'ї;
- вияви та ознаки відхилень у розвитку психічної діяльності дитини;
- шляхи і напрями корекційної роботи з «важкими» дітьми та їх сім'ями;

- теоретико-методологічні основи виховання дітей та учнівської молоді в сучасних умовах;
- стратегії здійснення соціально-педагогічної експертизи стану виховання особистості в сучасному освітньому просторі;
- механізми розробки навчально-методичного супроводу становлення і розвитку виховних систем, програм.

вміти:

- застосовувати здобуті знання з психології на практиці;
- підбирати адекватні експериментальні методики психолого-педагогічного супроводу;
- вивчати медичну документацію учня;
- досліджувати стан психічних функцій, процесів дитини, що потребує допомоги;
- проводити аналіз отриманих результатів психолого-педагогічного дослідження;
- здійснювати послідовний системний аналіз реальної практики виховання дітей та учнівської молоді;
- планувати, організовувати, здійснювати та контролювати реалізацію програмно-методичних комплексів психолого-педагогічної підтримки розвитку особистості, процесів її соціальної інтеграції.

2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит I. Сім'я як соціально-психологічний та педагогічний феномен

Тема 1. Сім'я як соціально-психологічний та педагогічний феномен.

Тема 2. Основні завдання та умови виховання дітей у сім'ї.

Тема 3. Стилі сімейного виховання.

Тема 4. Роль батьківського спілкування. Сімейні конфлікти.

Тема 5. А.С.Макаренко і В.О.Сухомлинський про родинне виховання.

Кредит II. Психолого-педагогічні причини та профілактика девіантної поведінки дітей

Тема 6. Психолого-педагогічні особливості гіперактивних дітей та дітей з агресивною поведінкою. Методика роботи з ними.

Тема 7. Соціальна дезадаптація дітей як фактор суїцидальної поведінки.

Тема 8. Психолого-педагогічний захист від насилля над дітьми в сім'ї.

Кредит III. Взаємодія школи і сім'ї.

Тема 9. Форми і напрями взаємодії школи і сім'ї.

Тема 10. Робота класного керівника з неблагополучними і проблемними сім'ями.

Тема 11. Психолого-педагогічна освіта батьків (лекторії, семінари, тренінги)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі:					Усього	у тому числі:				
		лекції	практ.	лаборат	інд	сам.роб		лекції	практ.	лаборат	інд	сам.роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кредит I. Сім'я як соціально-психологічний та педагогічний феномен												
Тема 1. Сім'я як соціально-психологічний та педагогічний феномен.	7	2	2	-	-	3	9	2	2	-	-	5
Тема 2. Основні завдання та умови виховання дітей у сім'ї.	7	2	2	-	-	3	7	-	2	-	-	5
Тема 3. Стили сімейного виховання.	5	-	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 4. Роль батьківського спілкування. Сімейні конфлікти.	5		2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 5. А.С.Макаренко і В.О.Сухомлинський про родинне виховання.	6		2	-	-	4	4	-	-	-	-	4
за I кредит	30	4	10	-	-	16	30	2	4	-	-	24
Кредит II. Психолого-педагогічні причини та профілактика девіантної поведінки дітей												
Тема 6. Психолого-педагогічні особливості гіперактивних дітей та дітей з агресивною поведінкою. Методика роботи з ними.	10	1	2	-	-	7	10	1	1	-	-	8
Тема 7. Соціальна дезадаптація дітей як фактор суїцидальної поведінки.	10	1	2	-	-	7	10	1	1	-	-	8
Тема 8. Психолого-педагогічний захист від насилля над дітьми в сім'ї.	10	-	2	-	-	8	10	-	2	-	-	8
за II кредит	30	2	6	-	-	22	30	2	4	-	-	24
Кредит III. Взаємодія школи і сім'ї.												
Тема 9. Форми і напрями взаємодії школи і сім'ї.	10	1	2	-	-	7	10	2	-	-	-	8
Тема 10. Робота класного керівника з неблагополучними і проблемними сім'ями.	10	1	2	-	-	7	10	-	2	-	-	8
Тема 11. Психолого-педагогічна освіта батьків (лекторії, семінари, тренінги)	10	-	2	-	-	8	10	-	2	-	-	8
за III кредит	30	2	6	-	-	22	30	2	4	-	-	24
Разом:	90	8	22	0	0	60	90	6	12	0	0	72

5. Назви лекційних занять.

№ теми	Назва теми	Кіл-стьгодин	
		денна	Заочна
1	Лекція № 1. Сім'я як соціально-психологічний та педагогічний феномен.	2	2
2	Лекція № 2. Основні завдання та умови виховання дітей у сім'ї.	2	-
3	Лекція № 3. Психолого-педагогічні причини та профілактика девіантної поведінки дітей	2	2
4	Лекція № 4. Форми і напрями взаємодії школи і сім'ї.	2	2
Всього:		8	6

6. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Сім'я як соціально-психологічний та педагогічний феномен.	2	2
2	Тема 2. Основні завдання та умови виховання дітей у сім'ї.	2	2
3	Тема 3. Стилі сімейного виховання.	2	-
4	Тема 4. Роль батьківського спілкування. Сімейні конфлікти.	2	-
5	Тема 5. А.С.Макаренко і В.О.Сухомлинський про родинне виховання.	2	-
6	Тема 6. Психолого-педагогічні особливості гіперактивних дітей та дітей з агресивною поведінкою. Методика роботи з ними.	2	1
7	Тема 7. Соціальна дезадаптація дітей як фактор суїцидальної поведінки.	2	1
8	Тема 8. Психолого-педагогічний захист від насилля над дітьми в сім'ї.	2	2
9	Тема 9. Форми і напрями взаємодії школи і сім'ї.	2	
10	Тема 10. Робота класного керівника з неблагополучними і проблемними сім'ями.	2	2
11	Тема 11. Психолого-педагогічна освіта батьків (лекторії, семінари, тренінги)	2	2
Всього:		22	12

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Сім'я як соціально-психологічний та педагогічний феномен.	3	5
2	Тема 2. Основні завдання та умови виховання дітей у сім'ї.	3	5
3	Тема 3. Стилі сімейного виховання.	3	5
4	Тема 4. Роль батьківського спілкування. Сімейні конфлікти.	3	5
5	Тема 5. А.С.Макаренко і В.О.Сухомлинський про родинне виховання.	4	4
6	Тема 6. Психолого-педагогічні особливості гіперактивних дітей та дітей з агресивною поведінкою. Методика роботи з ними.	7	8
7	Тема 7. Соціальна дезадаптація дітей як фактор суїцидальної поведінки.	7	8

8	Тема 8. Психолого-педагогічний захист від насилля над дітьми в сім'ї.	8	8
9	Тема 9. Форми і напрями взаємодії школи і сім'ї.	7	8
10	Тема 10. Робота класного керівника з неблагополучними і проблемними сім'ями.	7	8
11	Тема 11. Психолого-педагогічна освіта батьків (лекторії, семінари, тренінги)	8	8
	Всього:	60	72

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання

10. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: педагогічні ситуації.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Методи контролю

Контрольні роботи, усне опитування, творчі роботи; перевірка конспектування першоджерел, виконання індивідуальних завдань та самостійних робіт, захист рефератів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

№ Кредиту	Номер теми	Відповіді на практичних заняттях	Самостійна робота у зошитах	Реферативна доповідь або презентація	Тестування	Контрольна робота	ІНДЗ	іспит	ВСЬОГО
Кредит I. Сім'я як соціально-психологічний та педагогічний феномен	1	10	5	15					
	2	10	5						
	3	10	5						
	4	10	5						
	5	10	5			10			
	∑	50	25	15		10			100
Кредит II. Психолого-педагогічні причини та	6	10	10	20					
	7	10	10						

профілактика девіантної поведінки дітей	8	10	10						
	∑	30	30	20		20			100
Кредит III. Взаємодія школи і сім'ї.	9	10	10	20					
	10	10	10						
	11	10	10				20		
	∑	30	30	20			20		100
Аудиторна робота - 110 балів			Самостійна робота -190 балів						300
300									

Засоби діагностики успішності навчання

Діагностичний розділ визначає диференційований та об'єктивний облік результатів навчальної діяльності студентів і включає в себе ряд підрозділів (блоків):

- а) контроль засвоєння теоретичних знань (10 x 11 = 110 балів);
- б) контроль самостійної роботи у робочих зошитах студентів (85 балів);
- в) контроль виконання індивідуального завдання (20 балів);
- г) контрольні роботи студентів (30 балів);
- д) реферативні доповіді або презентації (3 x 20 = 60 балів);

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю та виконання самостійної роботи

За семестр студент може отримати максимально **300 балів**.

Критерії оцінювання знань та вмінь студентів

Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Співвідношення оцінок знань і вмінь студентів у національній та рейтинговій системах оцінювання наступне:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
A	90 - 100	5 (відмінно)	5/відм./ зараховано
B	80 - 89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65 - 79		
D	55 - 64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50 - 54		
FX	35 - 49	2 (незадовільно)	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Бурлачук Л. Психодиагностика - СПб. Питер, 2002.
2. Забрамная С.Д. Психолого-педагогическая диагностика умственного развития детей. М., 1995.
3. Основы специальной психологии: Учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений / Л. В. Кузнецова, Л. И. Переслени, Л. И. Солнцева и др.; Под. ред. Л. В. Кузнецовой. - М.: Издательский центр «Академия», 2002. - 480 с.
4. Психолого-медико-педагогическое обследование ребенка./Под ред. М.М. Семаго. - М.,1999.
5. Психолого-педагогическая диагностика: Уч. пособие / Под ред. И.Ю.Левченко, С.Д. Забрамной. – М.: Академия,2003.
6. Психодиагностический комплекс методик. Переслени Л.И. - М., 1996.
7. Психологическая диагностика детей и подростков. Учебное пособие для студентов. Под. Ред. К. М. Гуревича. Москва «Международная педагогическая академия» 1995.
8. Сорокин В.М. Специальная психология: учеб. пособие /Пред. Л.М.Шипицыной. – СПб.: Речь, 2004.
9. Специальная педагогика /Под. ред. Н.М.Назаровой. – М.: Академия, 2000.
10. Шмелев А. Г. Основы психодиагностики. - «Феникс», Ростов-на-Дону, 1996.

Базова

1. Аномальная психология/Д.Холмс.-СПб.: Питер,2003.-304с.
2. Астапов В. М. Психология детей с отклонениями и нарушениями психического развития. – СПб., 2001.
3. Бондар В. І. Спеціальна освіта в Україні: погляди в майбутнє. – К., 2004.
4. Блейхер В.М., Крук И.В. Патопсихологическая диагностика. - Киев, 1986.
5. Бурлачук Л. Ф., Морозов С. М. Словарь-справочник по психологической диагностике. Питер 2004.
6. Выготский Л.С. Детская психология. Ч. 2: Вопросы детской психологии. Собр. соч.Т.4. -М., 1984.
7. Выготский Л. С. Проблемы развития психики. –Москва: Педагогика. - 1983.
8. Демьянов Ю.Г. Диагностика психических нарушений: Практикум. – М.: Сфера, 2004.
9. Дети с задержкой психологического развития. Под ред.Г.А.Власовой, В.И.Лубовского, В.А.Шипицыной, - М., Просвещение, 1984.
10. Дети с нарушениями развития: Хрестоматия / Ред.-сост. В.М.Астапов. М.: Международная педагогическая академия, 1995.
11. Дети с отклонениями в развитии: Методическое пособие для педагогов, воспитателей. М.: Аквариум, 1997.
12. Лебединский В.В. Нарушения психического развития у детей. МГУ, 1985.
13. Лебединский В.В., Никольская О.С.и др. Эмоциональные нарушения в детском возрасте и их коррекция. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1990.
14. Коррекционная педагогика: Учеб. Пособие. – М., 1998.
15. Мастюкова Е.М. Ребенок с отклонениями в развитии: ранняя диагностика и коррекция. – М.: Просвещение, 1992.- 95с.
16. Усанова О.Н. Дети с проблемами психического развития. – М., 1995.

Допоміжна

1. Адлер А. О нервном характере.- С/Пб., М., 1997. С.81- 134.

2. Акатов Л.И. Социальная реабилитация детей с ограниченными возможностями, Владос, 2003.
3. Акимова М.К., Козлова В.Т. Психологическая коррекция умственного развития школьников: Учеб.пособие. - М.,2000.
4. Актуальные проблемы диагностики задержки психического развития детей. Москва «Педагогика» 1991.
5. Антонян Ю.М., Бородин С.В. Преступность и психические аномалии. – М., 1987.
6. Баркан А.И. Плохие привычки хороших детей. Учимся понимать своего ребенка.- М.:Дрофа-Плюс,2003.-352с.
7. Боскис Р.М. Учителю о детях с нарушениями слуха. - М., 1988.
8. Брызгунов И.П., Касатикова Е.А. Непоседливый ребенок, или все о гиперактивных детях.-М.: Изд-во Института Психотерапии,2001.-96с.
9. Гоголева А.В. Аддиктивное поведение и его профилактика. – М., 2003.
10. Клейберг Ю.А. Психология девиантного поведения. – М., 2001.
11. Шевченко Ю. С. Коррекция поведения детей с гиперактивностью и психопатоподобным синдромом. – М.: Вита-Пресс, 1997.

13. Інформаційні ресурси

1. http://www.voppsy.ru/journals_all/issues/1996/966/966118.htm
2. http://www.psycheya.ru/lib/psy_uod_ogl.html
3. <http://sp.mgppu.ru/index.php?view=links>
4. <http://de.ifmo.ru/--books/0050/>
5. http://window.edu.ru/window/catalog?p_mode=1&p_rubr=2.2.77.2&p_page=20
6. <http://sp.mgppu.ru/index.php?view=book&option=all&ann=yes&page=10&limit=10>
7. <http://psy.1september.ru/article.php?ID=200501913>
8. <http://www.1september.ru/>
9. <http://psy.1september.ru/>
10. <http://forum.myword.ru/index.php?automodule=downloads&showfile=2071>